

forbindelse blev kvoteregulering vurderet som et omkostningseffektivt virkemiddel.

Kvotedirektivet

Med kvotedirektivet etableres en kvoteordning for en række virksomheder i EU. De omfattede virksomheder modtager gratis kvoter og får mulighed for at handle med disse.

Direktivet omfatter en række produktionsenheder over en vis minimumsstørrelse inden for el- og varme-produktion, olieraffineri, metal-, mineral-, glas-, papirmasse- og papirindustri m.m. Ved direktivets fremsættelse blev det vurderet, at direktivet på EU-niveau dækker ca. 46 % af EU's samlede CO₂-udledninger i 2010, hvilket svarer til ca. 38 % af den samlede udledning af de seks drivhusgasser, som er omfattet af Kyoto-protokollen.

Kvoteordningen pålægger de omfattede virksomheder at være i besiddelse af kvoter svarende til deres udledning af CO₂. Hermed sikrer kvoteordningen, at der bliver et samlet loft for CO₂-udledningen. Omsætteligheden af kvoterne sikrer, at loftet overholdes billigst muligt.

Kvoteordningen er fleksibel på den måde, at der gennemføres reduktioner, når det er den billigste eller mest hensigtsmæssige mulighed, mens der købes kvoter, når det er billigst eller mere hensigtsmæssigt. Tilsvarende kan overskydende kvoter sælges på markedet. Kvotehandelen sikrer omkostningseffektivitet i den samlede reduktionsindsats, så reduktionstiltag foretages i de brancher og i de lande, hvor det er billigst at gennemføre dem.

Da kvotesystemet gælder for hele EU inklusive de 10 nye medlemslande, vil hovedparten af de store konkurrenter i de øvrige EU-lande også være omfattet af ordningen. Kvotesystemet er således en måde at sikre ensartede konkurrenceforhold mellem de energintensive virksomheder i EU-landene. De enkelte EU-lande står dog overfor meget forskellige reduktionsforpligtelser, hvorfor landene vil have forskelligt behov for at stramme CO₂-kvoterne. Omkostningerne ved at være omfattet af kvoteordningen kan derfor godt variere imellem de omfattede lande. Konkurrenceevnen for virksomheder, der konkurrerer med virksomheder udenfor EU, vil blive negativt påvirket.

Direktivet regulerer i første omgang kun CO₂, men er forberedt til senere at kunne omfatte alle seks drivhusgasser. I forlængelse heraf regulerer lovforslaget kun udledning af CO₂.

Sammenhæng til projektbaserede reduktioner

I den nuværende udformning af kvotedirektivet er der ikke mulighed for, at udledningsreduktioner fra projekter i andre lande (de såkaldte projektkreditter) kan indgå i EU-kvoteordningen. Kommissionen har imidlertid fremlagt et forslag til ændring af kvotedirektivet (Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Kvotedirektivet, vedrørende Kyoto-protokollens projektmekanismer KOM (2003) 403), der åbner mulighed for at projektkreditter opnået ved gennemførelse af projekter i andre lande, kan indgå på lige fod med de kvoter, der er udstedt under EU-kvoteordningen. En udvidelse af kvoteordningen til disse projektkreditter vil kunne reducere kvoteprisen og dermed omkostningerne ved gennemførelsen af ordningen for de danske aktører.

Forhandlingerne om ændringsforslaget er endnu ikke afsluttet, og der er ikke sikkerhed for, at ændringsforslaget kan træde i kraft samtidigt med, at EU-kvoteordningen træder i kraft 1. januar 2005. Når ændringsforslaget til kvotedirektivet er blevet vedtaget, forventes denne mulighed udnyttet, og implementeret ved lov.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget hovedelementer:

Lovforslaget fastlægger, at produktionsenheder omfattet af loven kun må udlede CO₂, såfremt de har en tilladelse hertil fra økonomi- og erhvervsministeren. Produktionsenhedens driftsleder har krav på at få en sådan tilladelse, såfremt denne ansøger herom og opfylder de i loven angivne krav.

De produktionsenheder, som har en tilladelse til at udlede CO₂, kan tildeles gratis CO₂-kvoter. Størrelsen heraf fastlægges for perioder på 5 år, men tildeles årligt. Dog er første periode på 3 år, 2005-2007. Kvoterne er frit omsættelige.

Efter lovforslaget er det centrale element, at driftslederne på en bestemt opgørelsesdato skal tilbagelevere kvoter, der svarer til CO₂-udledningen.

Såfremt produktionsenhedens udledning er større end de tildelte kvoter, kan driftslederen dække disse ekstra udledninger ved at købe kvoter. Er udledningen mindre end kvoten, kan driftslederen omvendt sælge kvoter.

Lovforslaget indebærer endvidere, at 5 % af den samlede kvotemængde i første periode omsættes ved auktion. I de senere perioder kan op til 10 % af kvoterne bortauktioneres.

Udleder en produktionsenhed mere CO₂, end der er dækning for i driftslederens kvoter på en bestemt opgørelsesdato, skal der betales en afgift. Overskridel-